

Rozkład materiału nauczania z dwustopniowym planem wynikowym – klasa 6

Lp.	Temat, cele główne, założenia/numer treści w nowej podstawie programowej	Środki i materiały dydaktyczne	Sposób realizacji, metody i formy pracy	Umiejętności po przeprowadzonej lekcji	
				Zakres podstawowy	Zakres rozszerzony
Zapraszamy do sztuki					
1.	Dziedziny plastyki. Co wpływa na indywidualny styl artysty? Zabawa plastyczna – rozmowa między artystami różnych dziedzin sztuki „O wyższości...”/ 2.1 3.1 3.2	– podręcznik – reprodukcje dzieł różnych dziedzin sztuk plastycznych z CD-ROM-u – zdjęcia artystów różnych dziedzin sztuki przy pracy – zdjęcia niektórych, najbardziej charakterystycznych narzędzi artystycznych	– pogadanka – prezentacja reprodukcji i zdjęć – rozmowa nauczająca – ćwiczenie: dyskusja – ćwiczenie, zabawa plastyczna: czarno-biały szkic cienkopisem – podsumowanie, omówienie ćwiczeń (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– orientacyjne określanie zakresu dziedzin sztuk plastycznych oraz ich cech charakterystycznych, niektórych stosowanych środków artystycznego wyrazu, techniki, sposobu pracy, narzędzi artysty określonej dziedziny sztuki – prosty, krótki opis niektórych dzieł sztuki różnych dziedzin plastycznych – uczestniczenie w dyskusji, określanie specyfiki twórczości artystów, przedstawianie argumentów o wartości określonych dziedzin plastyki, przedstawianie swoich upodobań – tworzenie prostego komiksowego rysunku, karykatury ukazującej artystę przy pracy	– precyzyjne określanie zakresu dziedzin sztuk plastycznych oraz ich zasadniczych, ważnych, specyficznych cech charakterystycznych, odróżniających je od pozostałych dziedzin, określanie wielu charakterystycznych środków wyrazu stosowanych przez artystów określonej dziedziny sztuki, sposobu pracy, ważnych narzędzi, kilku znacznie różniących się od siebie, stosowanych technik – ciekawe, rozbudowane opisywanie dzieł poznanych dziedzin plastycznych – aktywne uczestniczenie w rozmowie, dyskusji, przedstawianie ważnych argumentów, ciekawych opinii o wartości określonych dziedzin plastyki, przedstawianie upodobań plastycznych, zainteresowania sztuką – tworzenie oryginalnego, ciekawego, zaskakującego komiksowego rysunku ukazującego artystę określonej dziedziny sztuki przy pracy
2.	Sztuka od kuchni. W pracowni artysty. Oglądamy warsztat pracy,	– pracownia artysty lub – zdjęcia, plansze	– pogadanka – prezentacja zdjęć i dzieł sztuki lub	– określanie niektórych zadań, specyfiki i sposobu pracy, środków wyrazu	– określanie wielu różnych zadań, specyfiki i sposobu pracy, środków wyrazu artystycznego, narzędzi

	zadajemy pytania / 3.1 3.2	przedstawiające pracownie artystów różnych dziedzin sztuki – dzieła sztuki różnych dziedzin wykonane rozmaitymi technikami z CD-ROM-u	oglądanie pracowni – rozmowa nauczająca – podsumowanie – rozmowa w pracowni artysty lub analiza pracy artystów różnych dziedzin sztuki w sali szkolnej) (praca indywidualna, zbiorowa)	artystycznego narzędzi, przyborów i materiałów używanych przez artystów różnych dziedzin sztuki – orientacyjne określanie niektórych etapów powstawania dzieła od pomysłu do ostatecznego kształtu – określanie niektórych przyczyn indywidualnego stylu artystów, opisywanie formy dzieł i wybranych technik pracy	używanych przez artystów różnych dziedzin sztuki – określanie kolejnych etapów powstawania dzieła od zamysłu do ostatecznego kształtu – określanie wielu przyczyn indywidualnego stylu artystów, znaczenia temperamentu, doświadczeń, wpływu innych artystów, mody, opisywanie formy dzieł i różnych technik pracy, możliwości twórczych
O światło w dziele sztuki					
3.	Co to jest walor? Kolor i walor – ćwiczenia, zabawy plastyczne. / „Światła w nocnym pejzażu” lub „Portret jak czarno-białe zdjęcie” / 2.1 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Co to jest walor</i> , s. 35 – reprodukcje dzieł plastycznych o zróżnicowanym walorze z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji i zdjęć – rozmowa nauczająca – ćwiczenie – ćwiczenie plastyczne: rysunek czarno-biały ołówkiem lub czarno-biała mozaika z gazet – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	– znajomość, orientacyjne określanie pojęcia waloru, określanie jasności i nasylenia barwy – zauważanie wybranych różnic walorowych, jasności i nasylenia barwy w ćwiczeniach i w wybranym dziele sztuki – zastosowanie zróżnicowanego waloru w prostym rysunku czarno- białym lub mozaice z gazet	– dobra znajomość pojęcia waloru, porównywanie waloru różnych barw, określanie związku waloru z jasnością i nasyceniem barwy, porównywanie jasności i nasycenia różnych barw – zauważanie i dokładne określanie różnic walorowych, jasności, nasylenia barwy w ćwiczeniach oraz w dziełach sztuki o zróżnicowanym charakterze – celowe posługiwanie się zróżnicowanym walorem w ciekawym pod względem formy plastycznej i pomysłu czarno-białym rysunku ołówkiem lub mozaice z gazet
4.	Świat trójwymiarowy.	– podręcznik: <i>Świat</i>	– pogadanka	– orientacyjne określanie	– precyzyjne określanie pojęcia

	<p>Martwa natura – to, co przypomina walec, to, co przypomina kulę. / „Warzywa na stole” /</p> <p>2.1 3.1 3.2</p>	<p><i>trójwymiarowy</i>, s. 38–40</p> <p>– reprodukcje wybranych dzieł sztuki, w których widać wyraźne różnice walorowe, światłocien i cieniowanie z CD-ROM-u</p> <p>– warzywa, owoce przypominające bryły geometryczne</p> <p>– materiał do zrobienia tła martwej natury</p>	<p>– praca z tekstem</p> <p>– prezentacja reprodukcji</p> <p>– rozmowa nauczająca</p> <p>– ćwiczenie plastyczne: rysunek ołówkiem lub praca malarska plakatówkami</p> <p>– prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)</p>	<p>pojęcia waloru, stopniowania waloru, cieniowania i światłocienia</p> <p>– określanie prostych związków cieniowania i światłocienia z przedstawianiem trójwymiarowości obrazu i rysunku</p> <p>– zauważanie światłocienia i cieniowania, stopniowania waloru, trójwymiarowości przedmiotów w wybranych dziełach</p> <p>– zauważanie podobieństwa przedstawianych motywów do brył geometrycznych i przedstawianie ich za pomocą światłocienia i cieniowania w prostym rysunku lub uproszczonej pracy malarskiej</p>	<p>waloru, stopniowania waloru, cieniowania i światłocienia</p> <p>– określanie ścisłych związków, znaczenia cieniowania i światłocienia z przedstawianiem przestrzeni i trójwymiarowości przedmiotów na płaszczyźnie obrazu i rysunku</p> <p>– zauważanie i omawianie światłocienia oraz cieniowania, stopniowania waloru, przedstawianie przestrzeni za pomocą różnic walorowych, trójwymiarowości przedmiotów w dziełach o zróżnicowanym charakterze</p> <p>– zauważanie podobieństwa przedstawianych motywów do brył geometrycznych i przedstawianie ich za pomocą światłocienia i cieniowania w ciekawym, zróżnicowanym, złożonym rysunku lub oryginalnej pracy malarskiej o przemyślanej kolorystyce</p>
5	<p>Światło w rzeźbie. / „Krajobraz” /</p> <p>2.1 3.1 3.2</p>	<p>– podręcznik: <i>Światło w rzeźbie</i>, s. 39–40</p> <p>– zdjęcia wybranych rzeźb i płaskorzeźb w mocnym oświetleniu pogłębiającym efekty światłocieniowe z CD-ROM-u</p>	<p>– pogadanka</p> <p>– ćwiczenie</p> <p>– prezentacja reprodukcji</p> <p>– praca z tekstem</p> <p>– ćwiczenie plastyczne: relief z różnych rodzajów papieru, fotografia</p> <p>– prezentacja i</p>	<p>– orientacyjne określanie znaczenia faktury i światłocienia w rzeźbie</p> <p>– omawianie wybranej rzeźby, w której charakter bryły jest wydobywany przez światło (orientacyjnego określanie jej faktury, kształtów, linii)</p> <p>– tworzenie prostego reliefu</p>	<p>– dokładne określanie znaczenia faktury i światła, światłocienia w rzeźbie</p> <p>– omawianie kilku rzeźb o zróżnicowanych tematach, z różnych materiałów, w których charakter bryły jest wydobywany przez światło (określanie różnic faktury, kształtów, linii)</p> <p>– tworzenie oryginalnego,</p>

			omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	z papieru o zróżnicowanej fakturze oraz fotografowanie go przy zastosowaniu ostrego światła	wieloelementowego reliefu z papieru o zróżnicowanej fakturze oraz fotografowanie go przy zastosowaniu ostrego światła, wykonanie oryginalnego, nietypowego ujęcia
O przestrzeni w obrazie					
6.	Od układu rzędowego do perspektywy linearnej. / „Drzewa i zwierzęta w przestrzeni” / 2.1 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Od układu rzędowego do perspektywy linearnej</i> , s. 51–54; <i>Perspektywa powietrzna</i> , s. 55 – reprodukcje dzieł sztuki, w których widoczne są różne rodzaje perspektywy z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycje rysunkowe pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	– orientacyjne określanie znaczenia i różnych sposobów przedstawiania przestrzeni w obrazach – rozumienie i orientacyjne precyzowanie pojęć: układ rzędowy, kompozycja pasowa, perspektywa linearna – omawianie na prostych przykładach niektórych zasad poznanych rodzajów perspektywy – stosowanie elementów układu rzędowego i kompozycji pasowej w pracy plastycznej wykonanej pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi, przedstawiającej przyrodę i zwierzęta	– precyzyjne określanie znaczenia i różnych sposobów przedstawiania przestrzeni w obrazach w różnych okresach w historii – rozumienie i precyzowanie, definiowanie pojęć: układ rzędowy, kompozycja pasowa, perspektywa linearna – omawianie zasad poznanych rodzajów perspektywy na różnych przykładach – przemyślane stosowanie zasad układu rzędowego i kompozycji pasowej w oryginalnej pracy wykonanej pastelami olejnymi lub farbami plakatowymi przedstawiającej przyrodę i zwierzęta
7.	Plany, czyli perspektywa kulisowa. / „Żaglowce i żagłówki”, „Wielkie regaty na morzu” / 2.1 3.1	– podręcznik: fragment o perspektywie kulisowej, s. 53 – reprodukcje dzieł sztuki, w których widoczne są plany	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – praca z tekstem	– orientacyjne określanie planów w obrazie jako sposobu przedstawiania i porządkowania przestrzeni w obrazie za pomocą perspektywy kulisowej	– określanie planów w obrazie, ich roli w przedstawianiu przestrzeni i znaczenia przedstawianych przedmiotów w perspektywie kulisowej – wskazywanie planów obrazu w

	3.2	obrazu z CD-ROM-u	<ul style="list-style-type: none"> – ćwiczenie plastyczne: praca kredkami akwarelowymi lub akwarelami z kolażem z kolorowego papieru – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> – wskazywanie planów obrazu w wybranym dziele malarskim – tworzenie prostej kompozycji, w której można wyodrębnić plany obrazu – posługiwanie się techniką kredek akwarelowych lub akwareli z elementami kolażu 	<ul style="list-style-type: none"> dziełach malarskich o zróżnicowanej formie i charakterze – tworzenie oryginalnej, przemyślanej kompozycji, w której można wyodrębnić plany obrazu – stosowanie różnorodnych możliwości techniki kredek akwarelowych lub akwareli i kolażu w wykonywanej kompozycji plastycznej
8.	<p>Od układu rzędowego do perspektywy linearnej. Bryły są wszędzie. / „Przezroczyste roboty z sześcianów” lub „Osiedle kolorowych domków jednorodzinnych” /</p> <p>2.1 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: <i>Od układu rzędowego do perspektywy linearnej</i>, s. 51–54 – wybrane reprodukcje dzieł malarskich i zdjęcia pejzaży, w których widoczna jest perspektywa linearna z CD-ROM-u 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja reprodukcji i materiału ilustracyjnego – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: szkice węglem, ołówkiem, rysunek pastelami olejnymi – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> – orientacyjna znajomość zasad perspektywy linearnej, w tym perspektywy centralnej i bocznej – obserwowanie niektórych zasad perspektywy linearnej w naturze i przedstawianie elementów perspektywy na prostych zdjęciach i w szkicach – zauważanie i opisywanie niektórych cech perspektywy linearnej w omawianych dziełach – tworzenie prostej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której zastosowana jest część zasad perspektywy linearnej i elementy światłocienia 	<ul style="list-style-type: none"> – dobra znajomość zasad perspektywy linearnej jako sposobu przedstawiania przestrzeni, w tym perspektywy centralnej i bocznej, określanie znaczenia horyzontu malarskiego – wnikliwe obserwowanie zasad perspektywy linearnej w naturze, przedstawianie charakterystycznych ujęć perspektywicznych na zdjęciach i w szkicach – zauważanie i opisywanie istotnych cech perspektywy linearnej w omawianych dziełach – tworzenie ciekawej, wieloelementowej kompozycji rysunkowej czarno-białej lub barwnej, w której w konsekwentny, przemyślany sposób zastosowane są zasady perspektywy linearnej i wykorzystany światłocień

9.	Niebo na ziemi, czyli o perspektywie powietrznej. / „Mgły w górach” lub „Krajobraz z lasem na horyzoncie” / 2.1 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Perspektywa powietrzna</i> , s. 55 – reprodukcje dzieł malarskich, w których przedstawiona jest perspektywa powietrzna z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – praca z tekstem – ćwiczenie plastyczne: kompozycja pastelami suchymi lub kredkami akwarelowymi – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	– orientacyjne określanie zasad perspektywy powietrznej – wskazywanie perspektywy powietrznej w wybranym obrazie – tworzenie prostej kompozycji pejzażowej, w której jest zastosowana perspektywa powietrzna – posługiwanie się techniką rysowania suchymi pastelami lub kredkami akwarelowymi	– określanie zasad perspektywy powietrznej, wyjaśnianie przyczyn zmiany kolorystyki oddalonych obiektów – wskazywanie perspektywy powietrznej w dziełach malarskich o zróżnicowanym charakterze – tworzenie oryginalnej kompozycji pejzażowej, w której dla pokazania przestrzeni zastosowana jest perspektywa powietrzna – wykorzystywanie różnych możliwości techniki rysowania pastelami suchymi lub kredkami akwarelowymi w tworzonej pracy plastycznej
10.	Niby płaskie a jednak, czyli perspektywa malarska. / „Autoportret z kolegą lub koleżanką”, „Portrety w kolorowych ubraniach, czyli kogo bardziej widać” / 2.1 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Niby płaskie, a jednak...</i> , s. 27 – wybrane reprodukcje dzieł malarskich, w których można zaobserwować perspektywę malarską z CD-ROM-u	– pogadanka – praca z tekstem – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycje pastelami olejnymi lub plakatówkami – prezentacja i omówienie prac uczniów (prace indywidualne, grupowe, zbiorowe)	– orientacyjne określanie, wskazywanie barw, które przybliżają lub oddalają przedmioty w przestrzeni, orientacyjne określanie zasad perspektywy malarskiej – orientacyjne określanie perspektywy barwnej w wybranym obrazie – posługiwanie się elementami perspektywy malarskiej we własnej, uproszczonej pracy plastycznej, przedstawiającej portret podwójny – posługiwanie się techniką	– precyzyjne określanie, wskazywanie barw, które przybliżają lub oddalają przedmioty w przestrzeni, określanie dokładnych zasad perspektywy malarskiej – określanie, omawianie zasad perspektywy malarskiej w obrazach o zróżnicowanym charakterze – przemyślane i celowe posługiwanie się perspektywą malarską we własnej pracy plastycznej, przedstawiającej oryginalny portret podwójny – sprawne posługiwanie się i wykorzystywanie różnych możliwości, które daje technika pastelii olejnych lub farb plakatowych we własnej

				pasteli olejnych lub farb plakatowych we własnej kompozycji plastycznej	kompozycji plastycznej
Kalendarz świąteczny					
11.	Boże Narodzenie. Współczesny, świąteczny pająk, czyli jak tradycja splata się z dniem dzisiejszym / 1.1 2.2 3.1 3.2	– eksponaty i zdjęcia tradycyjnych, ludowych ozdób świątecznych i innych wytworów ludowego rzemiosła z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja eksponatów i zdjęć – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: przestrzenne kompozycje wykonane różnymi technikami – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– znajomość wybranych tradycji świątecznych, ludowych i tworzących się nowych zwyczajów, inspirowanie się nimi – opisywanie niektórych cech formy i kolorystyki wybranych ludowych dekoracji świątecznych – tworzenie prostych, niewielkich ozdób świątecznych, nawiązujących do ludowych dekoracji świątecznych – praca w grupie, prosty podział zadań i tworzenie dużych, uproszczonych dekoracji świątecznych, nawiązujących do ludowych	– dobra znajomość różnych tradycji świątecznych, ludowych i tworzących się nowych zwyczajów, twórcze inspirowanie się nimi podczas projektowania i wykonywania dekoracji świątecznych – opisywanie formy, kolorystyki ludowych dekoracji świątecznych o różnym charakterze – tworzenie oryginalnych, niewielkich ozdób świątecznych, nawiązujących do ludowych dekoracji świątecznych – współpraca w grupie, przemyślany podział zadań i tworzenie dużych, oryginalnych dekoracji świątecznych o ciekawej kolorystyce, nawiązujących do ludowych
O grafice					
12.	Przypomnienie wiadomości o grafice. Oglądamy znane dzieła graficzne / 1.2 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Jedno dzieło w wielu egzemplarzach</i> , s. 10; <i>Frotaż (przecierka)</i> , s. 15 – reprodukcje wybranych dzieł graficznych, w tym grafik A. Dürera, Rembrandta, F. Goi z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie – prezentacja i omówienie ćwiczeń	– orientacyjne określanie cech grafiki, porównywanie jej z dziełami na płaszczyźnie i w przestrzeni – orientacyjna znajomość pojęć: powielenie, matryca, odbitka, technika frotażu, ogólne określanie etapów postawiania grafiki i oryginału	– dokładne określanie cech grafiki, porównywanie jej z malarstwem, rysunkiem, rzeźbą i architekturą – dobra znajomość, precyzowanie pojęć: powielenie, matryca, odbitka, technika frotażu, określanie etapów powstawiania grafiki i oryginału w grafice – omawianie wielu różnych środków

				<p>w grafice</p> <ul style="list-style-type: none"> – omawianie niektórych środków wyrazu artystycznego stosowanych w wybranych dziełach graficznych, ogólna znajomość wybranych technik graficznych, materiałów i narzędzi, którymi posługuje się grafik – znajomość wybranych dzieł A. Dürera, Rembrandta i F. Goi – napisanie prostej notatki o jednym z omawianych artystów zajmujących się grafiką i krótkie omówienie wybranej grafiki 	<p>wyrazu artystycznego stosowanych w dziełach graficznych o zróżnicowanym charakterze, dobra znajomość kilku technik graficznych, materiałów i narzędzi, którymi posługuje się grafik</p> <ul style="list-style-type: none"> – dobra znajomość i omawianie wybranych dzieł A. Dürera, Rembrandta i F. Goi – napisanie ciekawej, rozbudowanej notatki o jednym z omawianych artystów zajmujących się grafiką, omówienie w ciekawy sposób jego wybranej grafiki
13.	<p>Druk wypukły. Projekt ekslibrisu. Odbitki techniką druku wypukłego /</p> <p>2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: <i>Druk wypukły</i>, s. 11–12 – reprodukcje wybranych dzieł graficznych wykonanych techniką druku wypukłego z CD-ROM-u – reprodukcje ekslibrisów z CD-ROM-u 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: szkic ołówkiem, cienkopisem lub flamastrem, uproszczona forma druku wypukłego – prezentacja prac uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> – orientacyjne określanie specyfiki grafiki oraz druku wypukłego, technik i narzędzi stosowanych do druku wypukłego – krótkie opisywanie wybranego dzieła wykonanego techniką druku wypukłego – orientacyjna znajomość cech ekslibrisu, projektowanie prostego ekslibrisu do wybranego księgozbioru – wykonanie prostej, 	<ul style="list-style-type: none"> – dokładne określanie specyfiki grafiki oraz druku wypukłego, technik i narzędzi stosowanych do druku wypukłego – rozbudowane opisywanie formy i zastosowanych środków plastycznych w kilku dziełach graficznych wykonanych techniką druku wypukłego – dobra znajomość cech ekslibrisu, projektowanie ciekawego, oryginalnego ekslibrisu do wybranego księgozbioru – wykonanie ciekawej, kilkuelementowej kompozycji na

			(praca indywidualna, zbiorowa)	dowolnej matrycy do wykonania odbitki w technice druku wypukłego	matrycy do wykonania odbitki w technice druku wypukłego
14.	Druk wklęsły. O akwaforcie. Kompozycje na wybrany temat z linii papilarnych dłoni / 2.1 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Druk wklęsły</i> , s. 12–13 – wybrane reprodukcje dzieł graficznych wykonanych technika druku wklęsłego z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: odbitki linii papilarnych dłoni – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– orientacyjna znajomość specyfiki grafiki, określanie techniki druku wklęsłego, wybranego rodzaju matrycy i narzędzi stosowanych w technikach druku wklęsłego – krótkie omawianie wybranego dzieła wykonanego techniką druku wklęsłego – proste porównanie niektórych cech druku wklęsłego i wypukłego – wykonanie prostej kompozycji wykorzystującej linie papilarnie dłoni jako „matryce” do druku wklęsłego	– dobra znajomość specyfiki grafiki, określanie techniki druku wklęsłego, różnych rodzajów matryc i narzędzi stosowanych w technikach druku wklęsłego – ciekawe omawianie wybranych dzieł graficznych wykonanych technikami druku wklęsłego – porównywanie różnych istotnych, charakterystycznych cech druku wklęsłego i wypukłego – wykonanie ciekawej, oryginalnej, wieloelementowej kompozycji wykorzystującej linie papilarnie dłoni jako „matryce” do wykonania odbitki druku wklęsłego
15.	Druk płaski. Druk płaski z niespodzianką. Monotypia. / „Kolorowy deszcz” / 2.1 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Druk płaski</i> , s. 13; <i>Druk płaski z niespodzianką</i> , s. 14 – reprodukcje grafik wykonanych techniką druku płaskiego, m.in. monotypii, z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: prace techniką monotypii – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna,	– orientacyjna znajomość specyfiki grafiki, określanie cech druku płaskiego, litografii, techniki monotypii jako techniki jednej odbitki – dokonywanie prostych porównań druku wypukłego, wklęsłego, płaskiego – krótkie, uproszczone omawianie wybranego dzieła graficznego wykonanego techniką monotypii	– dobra znajomość specyfiki grafiki, precyzyjne określanie cech druku płaskiego, litografii, techniki monotypii jako techniki jednej odbitki – dokonywanie różnorodnych porównań druku wypukłego, wklęsłego, płaskiego – ciekawe omawianie dzieł graficznych wykonanych różnymi technikami, w tym monotypii – wykonanie ciekawej, wieloelementowej kompozycji

			grupowa, zbiorowa)	– wykonanie uproszczonej kompozycji monotypii barwnej na zadany temat (przedstawiającej deszcz)	monotypii barwnej na określony temat (przedstawiającej deszcz)
Kalendarz świąteczny					
16.	Wielkanoc. Śmigus-dyngus. Rysunek dawnych tradycji / 1.1 2.1 3.1	– reprodukcje dzieł ludowego rzemiosła, dekoracji świątecznych z CD-ROM-u – eksponaty – przedmioty ludowego rzemiosła (dodatkowo)	– pogadanka – prezentacja reprodukcji i eksponatów – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: rysunek wybraną techniką lub malarstwo akwarelami z konturem cienkopisem – prezentacja i omówienie prac uczniów (prace indywidualne, zbiorowe)	– znajomość wybranych tradycji ludowych związanych ze świątami Wielkanocnymi – orientacyjne określanie znaczenia tradycji, zwyczajów, typowych ozdób świątecznych dla ciągłości tradycji regionu, rodziny – proste opisywanie tradycji ludowych – ilustrowanie tradycji ludowych w prostych kompozycjach rysunkowych (np. wspólne malowanie pisanek, robienie palm, święcenie pokarmów, śmigus-dyngus)	– dobra znajomość różnych tradycji i zwyczajów świątecznych związanych z Wielkanocą – określanie znaczenia tradycji, zwyczajów, charakterystycznych ozdób świątecznych dla ciągłości tradycji regionu, rodziny – opisywanie różnych tradycji ludowych, ginących i trwających do dnia dzisiejszego – ilustrowanie tradycji ludowych w ciekawych kompozycjach rysunkowych (np. wspólne malowanie pisanek, robienie palm, święcenie pokarmów, śmigus-dyngus) – wykorzystanie różnych możliwości techniki akwareli z konturem cienkopisem w wykonywanej pracy plastycznej
O instytucjach kultury					
17.	Muzeum, galeria, wernisaż i katalog. Artyści tworzą dla siebie i dla innych – zabawa plastyczna o przyczynach tworzenia i funkcjach sztuki. Rozmowy i prezentacje / 1.1	– podręcznik: <i>O instytucjach kultury</i> , s. 76–78 – reprodukcje wybranych dzieł współczesnych z CD-ROM-u – albumy muzealne,	– pogadanka – prezentacja albumów i katalogów wystaw – ćwiczenie plastyczne: plakat, album, prezentacja wykonana	– orientacyjna znajomość niektórych instytucji kultury oraz określanie ich wybranych zadań i znaczenia – wskazywanie niektórych różnic między muzeum a galerią – orientacyjne określanie	– dobra znajomość instytucji kultury (muzeum, galeria, skansen) oraz określanie ich istotnych zadań, znaczenia, rodzajów i różnic między nimi – znajomość i definiowanie pojęć: zabytki kultury materialnej, dzieła sztuki, określanie różnic i

	1.2 3.1 3.2	katalogi wystaw (dodatkowo)	technikami tradycyjnymi lub przy użyciu komputera – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	pojęć: zabytek kultury materialnej i dzieło sztuki – znajomość i orientacyjne określanie pojęć: oryginał, kopia, reprodukcja, wystawa, wernisaż, katalog, plakat – określanie wybranych przyczyn tworzenia dzieł sztuki i znaczenia dzieł sztuki – poznawanie niektórych muzeów o różnym charakterze i ważnych wystaw – formułowanie wypowiedzi, wykonanie prostej prezentacji w formie plakatu, albumu lub uproszczonej prezentacji komputerowej o wybranim muzeum	podobieństw, podawanie przykładów – znajomość i precyzowanie pojęć związanych z dziełem (oryginał, kopia plagiat, pastisz, reprodukcja), udostępnianiem i odbiorem sztuki (wystawa, aranżacja ekspozycji, wernisaż, plakat, katalog, kustosz, komisarz wystawy) – określanie specyfiki i znajomość wybranych muzeów o różnym charakterze zbiorów i ważnych wystaw – formułowanie rozbudowanej wypowiedzi, wykonanie ciekawej prezentacji w formie plakatu, albumu lub prezentacji komputerowej o wybranim muzeum
Lekcja regionalna					
18.	Skansen. Szkice architektury drewnianej, wyrobów ludowego rzemiosła z natury. Projekt plakatu o skansenie / 1.1 2.1 3.1	– podręcznik: <i>O instytucjach kultury</i> , s. 76–78	– pogadanka – zwiedzanie skansenu – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: szkice rysunkowe cienkopisem, zdjęcia ciekawych fragmentów skansenu – podsumowanie	– orientacyjne określanie cech ludowego budownictwa i rzemiosła jako dziedzin sztuki ludowej – orientacyjne określanie pojęcia skansenu i rodzaju zbiorów – oglądanie zabytków i właściwe zachowanie się w skansenie – tworzenie prostych szkiców przedstawiających całe obiekty, fragmenty budowli,	– określanie cech ludowego budownictwa i rzemiosła jako dziedzin sztuki ludowej, podawanie odpowiednich przykładów różnych rodzajów dzieł – określanie pojęcia, rodzaju zbiorów i zadań skansenu – aktywne oglądanie zabytków i właściwe zachowanie się w skansenie – tworzenie ciekawych szkiców przedstawiających całe obiekty, fragmenty budowli, przedmioty ludowego rzemiosła

			wycieczki i prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	przedmioty ludowego rzemiosła – wykonywanie zdjęć budowli i przedmiotów ludowego rzemiosła – pisanie prostego opisu wrażeń z wycieczki do skansenu i krótkiego opisu najciekawszego obiektu	– wykonywanie ciekawych zdjęć oryginalnych budowli i przedmiotów ludowego rzemiosła – pisanie ciekawego, rozbudowanego opisu wrażeń z wycieczki do skansenu i krótkiego opisu najciekawszego obiektu
Sztuka reklamy					
19.	Rynek sztuki. O modzie na sztukę i artystę. Plakat o wystawie słynnego artysty. Projekt zaproszenia i informacji prasowej / 1.1 1.2 2.2 3.1 3.2	– podręcznik: <i>O instytucjach kultury</i> , s. 76–78; <i>Rynek sztuki</i> , s. 91; <i>Grafika użytkowa</i> , s. 91–94; <i>Znaki plastyczne w plakatach</i> , s. 64–65 – plakaty, katalogi wystaw, informacje prasowe o znanym artyście	– pogadanka – prezentacja reprodukcji plakatów, katalogów wystaw – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: plakat, katalog, informacja prasowa o artyście przygotowana tradycyjnymi technikami lub przy użyciu komputera – prezentacja i omówienie prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– orientacyjne określanie pojęć dotyczących reklamy sztuki i grafiki użytkowej, w ramach której są tworzone plakaty, katalogi, ulotki reklamowe – orientacyjna znajomość sylwetki znanego artysty, dawnego lub współczesnego – tworzenie prostego plakatu, ulotki reklamowej lub zaproszenia na wystawę znanego artysty, posługiwanie się złożonym znakiem plastycznym – tworzenie prostego katalogu wystawy lub informacji prasowej o artyście i wystawie, połączenie informacji o wystawie i artyście oraz form graficznych	– precyzyjne określanie i wyjaśnianie pojęć dotyczących reklamy sztuki i grafiki użytkowej, w ramach której są tworzone plakaty, katalogi, ulotki reklamowe – dobra znajomość sylwetki znanego artysty, dawnego lub współczesnego, określanie specyfiki twórczości, najbardziej znanych dzieł, stylu, form graficznych kojarzących się z twórcą – tworzenie oryginalnego plakatu, ulotki reklamowej lub zaproszenia na wystawę znanego artysty, posługiwanie się złożonym znakiem plastycznym, nawiązującym do specyfiki, charakteru, form w twórczości omawianego artysty – tworzenie oryginalnego, ciekawego katalogu wystawy lub informacji prasowej o artyście i wystawie w ciekawym opracowaniu graficznym, nawiązującym do twórczości artysty, wykonanie pracy przy użyciu

					komputera lub w tradycyjny sposób
20.	Grafika użytkowa. Projekty okładek książkowych. Okładki i opakowania reklamują swoją zawartość / 1.2 2.2 3.1	– podręcznik: <i>Rynek sztuki</i> , s. 91; <i>Grafika użytkowa</i> , s. 91–94; <i>Znaki złożone</i> , s.63; <i>Znaki plastyczne w plakatach</i> , s. 64–65 – wybrane zdjęcia okładek książkowych, plakatów, ulotek reklamowych, ilustracji książkowych – opakowania z bogatą grafiką	– pogadanka – prezentacja zdjęć i eksponatów – praca z tekstem – ćwiczenie plastyczne: prace techniką mieszaną rysunkową z elementami kolażu lub za pomocą programu graficznego – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	– znajomość niektórych cech i zastosowań reklamy oraz grafiki użytkowej w plastyce, życiu codziennym – znajomość niektórych zastosowań znaków plastycznych w grafice użytkowej – orientacyjne określanie roli liternictwa w grafice użytkowej – opisywanie niektórych elementów dzieł grafiki użytkowej – komponowanie prostej okładki opakowania barwnymi technikami mieszanymi lub za pomocą prostego komputerowego programu graficznego	– znajomość i określanie cech oraz różnorodnych zastosowań reklamy oraz grafiki użytkowej w plastyce i życiu codziennym – znajomość różnorodnych zastosowań znaków plastycznych w grafice użytkowej – znajomość i określanie roli typografii, liternictwa w grafice użytkowej – opisywanie dzieł grafiki użytkowej, formy, kolorystyki, zastosowanych znaków plastycznych i liternictwa – komponowanie barwnymi technikami mieszanymi lub za pomocą prostego komputerowego programu graficznego ciekawej, oryginalnej okładki lub opakowania, łączących ilustrację lub znak plastyczny i liternictwo
O mediach w sztuce					
21.	Fotografia. O związkach malarstwa i fotografii. Zaskakujące fotomontaże/ 2.1 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Fotografia</i> , s. 79–81 – przykłady różnych rodzajów fotografii – reprodukcje fotomontaży z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja zdjęć i reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: fotomontaż – prezentacja i omówienie prac	– orientacyjne określanie znaczenia niektórych środków technicznych, wynalazków i sposobu ich wykorzystania w sztukach plastycznych – określanie niektórych aspektów przełomowego odkrycia fotografii i jego znaczenia w plastyce, określanie związków z	– określanie wielorakiego znaczenia środków technicznych, wynalazków i sposobu ich wykorzystania w sztukach plastycznych dla wyodrębniania się nowych dziedzin sztuki, awangardowych kierunków – określanie różnorodnego znaczenia przełomowego odkrycia fotografii i jego znaczenia w plastyce, określanie związków z malarstwem, podobieństw i różnic, wskazywanie

			uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	malarstwem, podobieństwa kompozycji malarskiej i fotograficznej, stosowania zbliżonych środków artystycznego wyrazu – określanie pojęcia kadru i sposobu jego podziału – opisywanie, omawianie prostej kompozycji fotograficznej – orientacyjna znajomość niektórych rodzajów fotografii i sposobu ich wykorzystania – znajomość pojęcia fotomontażu i jego prostych zastosowań – tworzenie prostego fotomontażu z samodzielnie wykonanych fotografii lub zdjęć z czasopism	podobieństw kompozycji malarskiej i fotograficznej, stosowania zbliżonych środków artystycznego wyrazu związanych z linią, barwą, gamami kolorystycznymi, walorem, fakturą przedstawianych przedmiotów, podobieństwa i różnice tematów – określanie pojęcia kadru i sposobu zastosowania trójpodziału kadru w tworzeniu kompozycji z elementem dominującym – opisywanie, omawianie środków artystycznego wyrazu zastosowanych w fotografiach o zróżnicowanej formie i tematyce – dobra znajomość najważniejszych rodzajów fotografii, precyzowanie zakresu pojęć (fotografia dokumentalna, artystyczna, reklamowa) – znajomość pojęcia fotomontażu, jego znaczenia w fotografii reklamowej i artystycznej – tworzenie, komponowanie oryginalnego wieloelementowego fotomontażu z samodzielnie wykonanych zdjęć i fotografii z czasopism
22.	Komputer. / Abstrakcyjna grafika komputerowa / 1.2 2.2 3.1	– podręcznik: <i>Komputer jako nowe narzędzie artystyczne</i> , s. 88–90 – przykłady grafik komputerowych znanych	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – ćwiczenie	– określanie niektórych zastosowań komputera w twórczości plastycznej – orientacyjna znajomość pojęć: multimedia,	– określanie różnych zastosowań komputera w twórczości plastycznej, podawanie przykładów – dobra znajomość, wyjaśnianie pojęć: multimedia, multimedialny,

	3.2	<p>artystów z CD-ROM-u</p> <ul style="list-style-type: none"> – komputer z programem graficznym – drukarka kolorowa 	<p>plastyczne: grafika komputerowa</p> <ul style="list-style-type: none"> – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<p>multimedialny, interaktywny, prezentacja multimedialna</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnianie znaczenia, określanie głównych zastosowań grafiki 2D i 3D – określanie rodzajów programów graficznych ze względu na przeznaczenie, np. do tworzenia prezentacji, animacji, grafiki 2D i 3D – tworzenie przy użyciu graficznego programu komputerowego prostej, kilkuelementowej kompozycji abstrakcyjnej 	<p>interaktywny, prezentacja multimedialna, podawanie przykładów wskazujących na dobre rozumienie pojęć</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozróżnianie znaczenia, określanie głównych zastosowań grafiki 2D i 3D, rozumienie efektów możliwych do uzyskania przy zastosowaniu obu rodzajów grafiki, podawanie odpowiednich przykładów – określanie rodzajów programów graficznych ze względu na przeznaczenie, np. do tworzenia prezentacji, animacji, grafiki 2D i 3D – tworzenie przy użyciu graficznego programu komputerowego oryginalnej, wieloelementowej kompozycji abstrakcyjnej
23.	<p>Różne rodzaje teatru. Postać teatralna – kostium, maska i ważne rekwizyty zmieniające bieg zdarzeń /</p> <p>2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: <i>Teatr</i>, s. 82–84 – wybrane zdjęcia scenografii i kostiumów teatralnych z CD-ROM-u 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – praca z tekstem – prezentacja zdjęć – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: wykonanie szkiców rysunkowych i rekwizytu wybraną techniką – prezentacja prac uczniów 	<ul style="list-style-type: none"> – orientacyjna znajomość różnych rodzajów teatru – rozumienie znaczenia plastycznej oprawy przedstawienia i jej poszczególnych elementów, np. scenografii, kostiumu, rekwizytu – znajomość niektórych zawodów związanych z plastyczną oprawą przedstawienia teatralnego – rysunkowe projektowanie kostiumu, maski oraz rekwizytów zmieniających 	<ul style="list-style-type: none"> – dobra znajomość różnych rodzajów teatru, w tym teatru plastycznego, podawanie przykładów – dobre rozumienie różnorodnego znaczenia plastycznej oprawy przedstawienia, np. poszczególnych jej elementów: scenografii, kostiumu, rekwizytu – znajomość znaczenia i zadań niektórych zawodów związanych z plastyczną oprawą przedstawienia, np. scenografa – rysunkowe projektowanie ciekawych pod względem plastycznym, pasujących do siebie

				bieg wydarzeń w sztuce, wykonanie rekwizytu	elementów: kostiumu, maski oraz rekwizytów zmieniających bieg wydarzeń w sztuce, wykonanie ciekawego rekwizytu
24.	Teatr. Zaimprovizowane przedstawienie. Młodzieżowa wersja bajki, nowe zakończenie, współczesne otoczenie / 2.2 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Teatr</i> , s. 82–84 – prezentacja zdjęć scenografii teatralnych z CD-ROM-u – fragment sztuki teatralnej, np. bajki	– pogadanka – prezentacja reprodukcji i fragmentu sztuki – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: dekoracje, rekwizyty, kostiumy z różnych materiałów, wykonane różnymi technikami – prezentacja ćwiczenia – podsumowanie i omówienie pracy (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– orientacyjna znajomość pojęć: scenografia, dekoracja, kostium, rekwizyt i ich plastycznej formy związanej ze sztuką – orientacyjna znajomość form parateatralnych, np. happeningów i akcji teatralnych – projektowanie i wykonanie uproszczonej scenografii: dekoracji, elementów kostiumów, rekwizytów, oświetlenia do wymyślonej nowej, współczesnej, młodzieżowej wersji bajki	– dobra znajomość pojęć: scenografia, dekoracje, kostium, rekwizyt i ich plastycznej formy dostosowanej do charakteru sztuki, przekazywanych treści i emocji – znajomość form parateatralnych, np. happeningów i akcji plastycznych, podawanie wybranego przykładu – projektowanie i wykonanie ciekawej scenografii: dekoracji, elementów kostiumów, rekwizytów, oświetlenia do wymyślonej nowej, współczesnej, młodzieżowej wersji bajki, zachowanie spójnego charakteru plastycznej formy tworzonych elementów
25.	Szkolny happening lub performance o treściach ekologicznych. / „Jak liście, jak drzewa” / 2.2 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Teatr</i> , s. 82–84; <i>O różnych działaniach w przestrzeni</i> , s. 60–61 – zdjęcia znanych happeningów, akcji plastycznych z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji i zdjęć – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: wykonanie projektu happeningu i zarysu realizacji	– orientacyjna znajomość niektórych cech teatru plastycznego, akcji plastycznej, działania plastycznego, określanie znaczenia obrazów w teatrze plastycznym – znajomość, orientacyjne określanie cech happeningu, performance’u, określanie	– dobra znajomość wielu cech teatru plastycznego, akcji plastycznej, działania plastycznego, określanie znaczenia plastycznych elementów, obrazów stworzonych przez dekoracje z aktorami w kostiumach, rekwizyty i światło jako głównych elementów teatru plastycznego – dobra znajomość, określanie istotnych cech happeningu,

			<ul style="list-style-type: none"> – prezentacja ćwiczenia – omówienie sposobu realizacji ćwiczeń i podsumowanie (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> roli performerera – planowanie prostego happeningu, wybranie otoczenia, wymyślenie strojów i rekwizytów związanych z przekazywanymi treściami ekologicznymi, założenie swobodnego udziału widzów 	<ul style="list-style-type: none"> performance’u, określanie roli performerera, wskazywanie różnic między happeningiem a performance’em – planowanie ciekawego, zaskakującego happeningu, wybranie odpowiedniego otoczenia, wymyślenie oryginalnych kostiumów, strojów i rekwizytów ściśle związanych z przekazywanymi treściami ekologicznymi, wzięcie pod uwagę swobodnego, zaskakującego udziału widzów
26.	<p>Film. O gatunkach filmowych. Animacja, czyli anatomia ruchu /</p> <p>2.1</p> <p>2.2</p> <p>3.1</p> <p>3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – podręcznik: <i>Film</i>, s. 85–87 – wybrane kadry z różnych rodzajów filmów z CD-ROM-u – fragment filmu animowanego z CD-ROM-u 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – ćwiczenie plastyczne: szkice malarskie akwarelami z konturem cienkopisem – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> – ogólna znajomość filmu jako dziedziny sztuki i wybranych rodzajów filmów, np. film fabularny, dokumentalny, oświatowy, animowany – ogólna znajomość pojęć: zdjęcie filmowe, kadr (klatka), ruch kamery, plan filmowy, montaż – znajomość i określanie niektórych zadań reżysera, operatora, montażysty, scenografa – wymyślanie postaci filmu animowanego – podzielenie rozgrywającego się w czasie prostego zdarzenia, działania, ruchu jednej osoby, wymyślonej 	<ul style="list-style-type: none"> – dobra znajomość, charakteryzowanie, omawianie filmu jako dziedziny sztuki i omawianie, określanie cech charakterystycznych i różnic między filmem fabularnym, dokumentalnym, oświatowym i animowanym – dobra znajomość pojęć: zdjęcie filmowe, kadr (klatka), ruch kamery, plan filmowy, montaż – znajomość i określanie istotnych zadań reżysera jako głównego twórcy filmu oraz operatora, montażysty i scenografa – wymyślanie oryginalnej, zabawnej postaci filmu animowanego – dzielenie rozgrywającego się w czasie prostego zdarzenia, działania, ruchu jednej osoby, wymyślonej postaci filmu animowanego na

				postaci filmu animowanego na poszczególne kadry (klatki) ilustrujące fazy ruchu, naszkicowanie przynajmniej trzech ujęć	poszczególne istotne etapy, dobrze scharakteryzowane fazy ruchu w poszczególnych kadrach (klatkach), naszkicowanie przynajmniej czterech/pięciu ciekawych, dobrze zakomponowanych ujęć
27.	Film, kadr, plan filmowy, zdjęcia, montaż. Rozmowa – jak bez słów przekazać jej nastrój i temat / 2.1 2.2 3.1 3.2	– podręcznik: <i>Film</i> , s. 85–87 – wybrane kadry filmowe różnych rodzajów filmów – krótki fragment wybranego filmu	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: rysunek kredkami ołówkowymi – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	– ogólna znajomość filmu jako dziedziny sztuki, rodzajów filmów – ogólna znajomość pojęć: kadr, zdjęcie filmowe, plan filmowy, ruch kamery, montaż, kostiumy, rekwizyty, scenografia, scenariusz i scenopis – określanie niektórych podobieństw i różnic kadru filmowego i fotograficznego oraz kompozycji malarskiej – planowanie w szkicu rysunkowym kilku (przynajmniej dwóch) następujących po sobie kadrów, ujęć, przedstawiających dwie rozmawiające ze sobą osoby, próba określenia przybliżonego tematu rozmowy poprzez przedstawienie mimiki twarzy, gestów i elementów tła	– dobra znajomość filmu jako dziedziny sztuki, rodzajów filmów – ogólna znajomość pojęć: kadr, plan filmowy, ruch kamery, montaż, kostiumy, rekwizyty, scenografia, scenariusz i scenopis – określanie wielu istotnych podobieństw i różnic kadru filmowego i fotograficznego oraz kompozycji malarskiej, omawianie, podawanie przykładów – planowanie w ciekawym szkicu rysunkowym kilku (przynajmniej trzech/czterech) następujących po sobie kadrów, ujęć, przedstawiających dwie rozmawiające ze sobą osoby, określenie przybliżonego tematu rozmowy poprzez przedstawienie mimiki twarzy, gestów i elementów tła, zestawionych w ciekawy pod względem plastycznym sposób – możliwość nakręcenia krótkiego filmu
Lekcje powtórzeniowe					

28.	Powtórzenie wiadomości. Quiz – projekt gry planszowej / 2.1 2.2 3.1 3.2	– reprodukcje dzieł z całego podręcznika – wybrane reprodukcje ilustrujące zagadnienia powtórzeniowe z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie: barwne i czarno-białe szkice rysunkowe wybranymi technikami – podsumowanie omawianych zagadnień – prezentacja najciekawszych zagadek (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)	– ogólna znajomość powtarzanych zagadnień dotyczących odbioru dzieła sztuki, elementów prawa autorskiego, instytucji kultury, barwy, faktury, światłocienia, perspektywy, kompozycji, dziedzin plastyki i tworzących je artystów, rzeźby i działań w przestrzeni, fotografii, teatru i działań parateatralnych, filmu, komputera – pobieżne powtarzanie zagadnień, zauważanie poszczególnych zagadnień w charakterystycznych dziełach – tworzenie prostych pytań, zagadek, szkiców, prezentowanie przykładowych dzieł ilustrujących powtórzeniowe zagadnienia i pojęcia	– dobra znajomość powtarzanych zagadnień dotyczących odbioru dzieła sztuki, instytucji kultury, barwy, światłocienia, perspektywy, kompozycji, dziedzin plastyki i tworzących je artystów, rzeźby i działań w przestrzeni, fotografii, teatru i działań parateatralnych, filmu i komputera – dokładne powtarzanie zagadnień, zauważanie poszczególnych zagadnień w przykładach różnych dzieł – tworzenie, formułowanie trafnych pytań, zagadek, szkiców, prezentowanie odpowiednich, przemyślanych przykładów dzieł ilustrujących powtórzeniowe zagadnienia i pojęcia
29.	Powtórzenie wiadomości. Quiz – gra planszowa (ciąg dalszy) / 2.1 2.2 3.1 3.2	– reprodukcje dzieł z całego podręcznika – wybrane reprodukcje ilustrujące zagadnienia powtórzeniowe z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: barwne i czarno-białe szkice rysunkowe wybranymi	– ogólna znajomość powtarzanych zagadnień dotyczących odbioru dzieła sztuki, prawa autorskiego, instytucji kultury, barwy, faktury, światłocienia, perspektywy, kompozycji, dziedzin plastyki i tworzących je artystów, rzeźby i działań w przestrzeni, fotografii,	– dobra znajomość powtarzanych zagadnień dotyczących odbioru dzieła sztuki, prawa autorskiego, instytucji kultury, barwy, faktury, światłocienia, perspektywy, kompozycji, dziedzin plastyki i tworzących je artystów, rzeźby i działań w przestrzeni, fotografii, teatru i działań parateatralnych, filmu i komputera – pełne, dokładne powtarzanie i

			<p>technikami</p> <ul style="list-style-type: none"> – podsumowanie omawianych zagadnień – prezentacja najciekawszych zagadek (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa) 	<p>teatru i działań parateatralnych, filmu i komputera</p> <ul style="list-style-type: none"> – pobeżne, ogólne powtarzanie i utrwalanie zagadnień powtórzeniowych, zauważanie poznanych środków artystycznych w niektórych znanych dziełach – tworzenie prostych pytań, zagadek, szkiców, prezentowanie przykładów dzieł odnoszących się do powtarzanych zagadnień, utrwalanie wiadomości poprzez zadawanie prostych pytań powtórzeniowych innym uczniom 	<p>utrwalanie zagadnień powtórzeniowych, zauważanie poznanych środków artystycznych w znanych dziełach o zróżnicowanej formie i charakterze</p> <ul style="list-style-type: none"> – zadawanie trafnych, przemyślanych pytań, tworzenie ciekawych zagadek rysunkowych, słownych, wykonywanie szkiców, przedstawianie trafnych przykładów dzieł związanych z powtarzaniem zagadnieniami i pojęciami, dobre utrwalanie wiadomości poprzez zadawanie przemyślanych, trafnych pytań powtórzeniowych innym uczniom
30.	<p>Podsumowanie i powtórzenie wiadomości . Krótki test wiedzy o plastyce. Co artyści wzięliby na bezludną wyspę? /</p> <p>2.1 2.2 3.1 3.2</p>	<ul style="list-style-type: none"> – reprodukcje dzieł z całego podręcznika – wybrane reprodukcje dzieł i zdjęcia obiektów różnych dziedzin plastyki z CD-ROM-u – zdjęcia (lub eksponaty) niektórych przyborów i narzędzi plastycznych (dodatkowo) 	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja reprodukcji – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: praca techniką mieszaną pastelami suchymi z konturem flamastrami, cienkopisami, z elementami kolażu – test (praca indywidualna, 	<ul style="list-style-type: none"> – orientacyjne określanie obszarów dziedzin plastyki i specyfiki, sposobu, zakresu twórczości artystów określonych dziedzin plastyki oraz specyfiki, sposobu, zakresu twórczości określonych dziedzin plastyki – ogólne określanie dziedzin plastyki na podstawie oglądanych dzieł, zdjęć wybranych narzędzi i przyborów plastycznych, ogólna znajomość technik plastycznych 	<ul style="list-style-type: none"> – precyzyjne określanie obszarów dziedzin plastyki, dobra znajomość specyfiki, sposobu i zakresu twórczości artystów określonych dziedzin plastyki – dokładne określanie dziedzin plastyki na podstawie oglądanych dzieł, reprodukcji, wybranych narzędzi i przyborów plastycznych, dobra znajomość technik plastycznych odpowiadających określonym dziedzinom plastyki – wykonanie poleceń testu powtórzeniowego w zakresie ponadpodstawowym

			grupowa, zbiorowa)	<p>odpowiadających określonym dziedzinom plastyki</p> <ul style="list-style-type: none"> – wykonanie poleceń testu powtórzeniowego w zakresie podstawowym – tworzenie prostej kompozycji przedstawiającej niektóre przybory, narzędzia artystów różnych dziedzin sztuki na bezludnej wyspie – łączenie różnych technik plastycznych, współpraca 	<ul style="list-style-type: none"> – tworzenie ciekawej kompozycji przedstawiającej charakterystyczne przybory, narzędzia artystów różnych dziedzin sztuki, niezbędne do tworzenia dzieł, np. na bezludnej wyspie – tworzenie ciekawej kompozycji pracy, wykorzystywanie różnych możliwości kilku technik plastycznych – właściwa współpraca i odpowiedni podział zadań
Lekcje dodatkowe					
31.	<p>Wielkie poruszenie, wielkie zamieszanie. Bogactwo, przepych, dekoracyjność form. / „Rama do obrazu” lub „Projekt świecznika” / 2.2 3.1 3.2</p>	<p>– <i>Długie dzieje sztuki w dziesięciu opowieściach. Wielkie poruszenie, wielkie zamieszanie, s. 38–43</i></p> <p>– reprodukcje wybranych dzieł sztuki barokowej z CD-ROM-u</p>	<ul style="list-style-type: none"> – pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – ćwiczenie plastyczne: kompozycja półprzestrzenna lub przestrzenna z masy solnej, poprzedzona szkicem rysunkowym – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa) 	<ul style="list-style-type: none"> – orientacyjne określanie czasu trwania baroku, niektórych przyczyn rozwoju sztuki barokowej – orientacyjna znajomość cech barokowej kompozycji w malarstwie, rzeźbie i architekturze, określanie niektórych środków artystycznego wyrazu w dziełach barokowych – krótkie omawianie niektórych cech dzieł barokowych wybranych dziedzin sztuki – swobodne nawiązanie do sztuki barokowej w kompozycji dekoracyjnej ramy lub świecznika z masy 	<ul style="list-style-type: none"> – dokładne określanie czasu trwania baroku, istotnych przyczyn rozwoju sztuki barokowej (m.in. kontrreformacja) – dobra znajomość cech barokowej kompozycji w malarstwie sztalugowym i iluzjonistycznym, rzeźbie i architekturze, określanie wielu środków artystycznego wyrazu stosowanych w dziełach barokowych, ogólnej wymowy, nastroju, dynamiki, dekoracyjności form – omawianie istotnych cech dzieł barokowych o zróżnicowanym charakterze, reprezentujących różne dziedziny sztuk plastycznych – inspirowanie się sztuka barokową, ciekawe nawiązanie do niej w kompozycji oryginalnej, dekoracyjnej

				solnej	ramy do obrazu lub bogato zdobionego świecznika z masy solnej
32.	<p>Spojrzenie ku starożytności. Rozwój miast. Budowle o różnych funkcjach. / „Panorama miasta” /</p> <p>2.1 3.1 3.2</p>	<p>– <i>Długie dzieje sztuki w dziesięciu opowieściach. Spojrzenie ku starożytności</i>, s. 44–49</p> <p>– wybrane reprodukcje dzieł sztuki z okresu klasycyzmu reprezentujących malarstwo, rzeźbę, architekturę z CD-ROM-u</p>	<p>– pogadanka</p> <p>– prezentacja reprodukcji</p> <p>– praca z tekstem</p> <p>– ćwiczenie plastyczne: kompozycja akwarelami lub pastelami suchymi z konturem na tle z gazet</p> <p>– prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, grupowa, zbiorowa)</p>	<p>– określanie przybliżonego czasu trwania okresu klasycyzmu i niektórych czynników mających wpływ na jego rozwój</p> <p>– określanie niektórych cech sztuki różnych dziedzin okresu klasycyzmu</p> <p>– krótki, uproszczony opis wybranych, charakterystycznych przykładów dzieł sztuki okresu klasycyzmu</p> <p>– tworzenie panoramy miasta zainspirowanej rozwojem miast w okresie klasycyzmu, stosowanie techniki pasteli suchych lub akwareli, uzupełnianie pracy konturem</p>	<p>– określanie dokładnego przedziału czasowego okresu klasycyzmu i ważnych czynników mających wpływ na jego rozwój (odkrycia archeologiczne, poglądy oświeceniowe)</p> <p>– określanie wielu istotnych cech dzieł sztuki okresu klasycyzmu różnych dziedzin (znajomość znaczenia rysunku, nawiązań do sztuki antycznej)</p> <p>– ciekawy, rozbudowany opis kilku dzieł sztuki okresu klasycyzmu o zróżnicowanej formie, temacie, charakterze</p> <p>– tworzenie ciekawej, wieloelementowej panoramy miasta, zainspirowanej rozwojem miast w okresie klasycyzmu, wykorzystanie różnych możliwości techniki malowania akwarelami lub rysowania suchymi pastelami na tle z gazet, uzupełnianie pracy ciekawym konturem</p>
33.	<p>Wyobraźnię i sercem malowane. / „Burza na morzu” lub „Galopujące konie” /</p> <p>2.1 3.1 3.2</p>	<p>– <i>Długie dzieje sztuki w dziesięciu opowieściach. Wyobraźnię i sercem malowane</i>, s. 50–53</p> <p>– wybrane reprodukcje malarstwa romantycznego z CD-</p>	<p>– pogadanka</p> <p>– prezentacja reprodukcji</p> <p>– praca z tekstem</p> <p>– rozmowa nauczająca</p> <p>– ćwiczenie</p>	<p>– orientacyjne określanie czasu trwania stylu romantycznego w sztuce i zjawisk wpływających na twórczość tego okresu</p> <p>– rozumienie potocznego znaczenia określeń</p>	<p>– dokładne określanie czasu trwania stylu romantycznego w sztuce, rozumienie znaczenia zjawisk społecznych wpływających na twórczość plastyczną tego okresu</p> <p>– rozumienie potocznego znaczenia określeń: romantyzm, romantyczny,</p>

		ROM-u	plastyczne: kompozycja farbami plakatowymi – prezentacja prac uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	romantyzm, romantyczny i ich odniesień od sztuki tego okresu – określanie niektórych cech i roli artysty romantycznego – określanie niektórych cech kolorystyki, kompozycji, tematyki dzieł romantycznych – krótki opis wybranego dzieła sztuki okresu romantyzmu – tworzenie kompozycji przedstawiającej galopujące konie lub burzę na morzu, w luźny sposób nawiązującej do tematyki, kolorystyki, ekspresji i dynamiki w sztuce romantycznej – posługiwanie się techniką malowania farbami plakatowymi	ich źródła w charakterze i wymowie dzieł sztuki okresu romantyzmu – określanie misji, roli, znaczenia artysty romantycznego i ich wpływu na tematykę i formę dzieł – dokładne określanie kolorystyki, kompozycji, tematyki dzieł romantycznych – ciekawy opis wybranych dzieł okresu romantyzmu o zróżnicowanej tematyce, formie, charakterze – tworzenie ciekawej kompozycji przedstawiającej galopujące konie lub burzę na morzu, inspirowanej dziełami romantycznymi poprzez kolorystykę, ekspresję, dynamiczną kompozycję – stosowanie różnych możliwości technicznych w malowaniu farbami plakatowymi
34.	Ołówek czy pędzelek i co z tego wynika. Brudne nogi na obrazie <i>Babie lato</i> Chełmońskiego. Stare buty van Gogha. Nie ważne, co malujemy, ważne – w jaki sposób. „Spotkanie” widziane okiem realisty i impresjonisty / 2,1 3.1	– <i>Długie dzieje sztuki w dziesięciu opowieściach. Ołówek czy pędzelek i co z tego wynika</i> , s. 54–57 – wybrane reprodukcje dzieł malarskich okresu impresjonizmu i realizmu z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: pastele olejne lub farby plakatowe – prezentacja prac	– orientacyjne określanie czasu rozwoju realizmu i impresjonizmu, niektórych przyczyn narodzin obu kierunków – przybliżone określanie, znajdowanie podobieństw i różnic między realizmem a impresjonizmem – orientacyjne określanie i porównywanie znaczenia	– dokładne określanie czasu rozwoju realizmu i impresjonizmu, ważnych przyczyn narodzin obu kierunków – precyzyjne określanie cech charakterystycznych, znajdowanie podobieństw i różnic między realizmem a impresjonizmem – dokładne określanie i porównywanie formy i znaczenia określonych środków plastycznych (barwy, kolorystyki, światła, precyzji i

	3.2		uczniów (praca indywidualna, zbiorowa)	niektórych środków plastycznych (barwy, światła, rysunku, faktury, sposobu malowania) oraz tematyki dzieł – krótki opis i porównanie niektórych elementów wybranego obrazu realistycznego i impresjonistycznego – nawiązanie poprzez technikę, formę i ujęcie tematu do realizmu i impresjonizmu w dwóch własnych barwnych pracach plastycznych, jednej wykonanej pastelami olejnymi, a drugiej farbami plakatowymi	znaczenia rysunku, faktury, sposobu malowania) – określanie podejścia do tematu w realizmie i impresjonizmie, porównywanie z romantyzmem – rozbudowany opis i porównanie kilku wybranych dzieł realistycznych i impresjonistycznych – ciekawe nawiązanie poprzez technikę, kolorystykę, sposób malowania, ujęcie tematu do realizmu i impresjonizmu w dwóch pracach plastycznych ilustrujących podobny temat (spotkanie) – posługiwanie się i wykorzystywanie różnych możliwości technik pastelii olejnych w jednej pracy oraz różnych sposobów malowania plakatówkami w drugiej pracy
35	Blisko, bliżej... obok nas! O wolności, niezależności artysty. „Co nam w duszy gra, czyli jak za pomocą barw i symboli przedstawić silne uczucia”. Etyczne ograniczenia w sztuce – czego nie należy pokazywać? / 2,1 3.1 3.2	– <i>Długie dzieje sztuki w dziesięciu opowieściach. Blisko, bliżej... obok nas!</i> , s. 58–65 – wybrane reprodukcje dzieł sztuki współczesnej i nowoczesnej o zróżnicowanym charakterze z CD-ROM-u	– pogadanka – prezentacja reprodukcji – praca z tekstem – rozmowa nauczająca – ćwiczenie plastyczne: kompozycja farbami plakatowymi, uzupełniona kolażem – prezentacja prac uczniów	– orientacyjna znajomość i określanie przybliżonych ram czasowych sztuki nowoczesnej i współczesnej – orientacyjne określanie cech niektórych kierunków w sztuce początku XX w. (kubizmu, surrealizmu, ekspresjonizmu) – znajomość niektórych sposobów przedstawiania stosowanych przez artystów w XX w., orientacyjne określanie pojęć ekspresja i	– dobra znajomość, określanie ram czasowych sztuki nowoczesnej i współczesnej – dobra znajomość, określanie istotnych cech niektórych kierunków w sztuce początku XX w. (kubizmu, surrealizmu, ekspresjonizmu) – dobra znajomość charakterystycznych, istotnych sposobów przedstawiania stosowanych przez artystów w XX w., rozumienie i precyzyjne określanie pojęć ekspresja i deformacja – znajomość istotnych, wybranych

				<p>deformacja</p> <ul style="list-style-type: none"> – krótki opis wybranych dzieł sztuki początku XX w. – ogólna znajomość szybkości przemian, powstawania nowych rodzajów dzieł w sztuce nowoczesnej i współczesnej – określanie wybranych aspektów (m.in. etycznych) znaczenia wolności artysty w sztuce współczesnej – posługiwanie się ekspresją i deformacją we własnej pracy – posługiwanie się farbami plakatowymi z elementami kolażu w wykonywanej kompozycji 	<p>dzieł sztuki początku XX w., ich rozbudowane opisywanie</p> <ul style="list-style-type: none"> – znajomość szybkości przemian, powstawania nowych rodzajów dzieł w sztuce nowoczesnej i współczesnej – określanie wielu aspektów (m.in. etycznych, artystycznych) znaczenia wolności artysty w sztuce współczesnej – przemyślane, celowe posługiwanie się ekspresją i deformacją we własnej pracy plastycznej, nawiązanie w pracy do kubizmu, ekspresjonizmu lub surrealizmu – wykorzystywanie różnych możliwości techniki malowania farbami plakatowymi oraz kolażu w wykonywanej kompozycji
--	--	--	--	--	--